Pomoc społeczna

Kto może uzyskać pomoc?

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej:

trudna sytuacja życiowa;

trudna sytuacja finansowa;

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej, przysługuje osobom i rodzinom z powodu przyczyn, do których należą:

ubóstwo

sieroctwo

bezdomność

bezrobocie

niepełnosprawność

długotrwała lub ciężka choroba

przemoc w rodzinie

potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi

potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych

brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze

trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczpospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością o której mowa w art. 159 ust.1 pkt 1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach

trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

alkoholizm lub narkomania

zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe

klęska żywiołowa lub ekologiczna

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art.8 ust. 1). Obecnie obowiązujące kwoty wynoszą odpowiednio:

osoba samotnie gospodarująca, której dochód nie przekracza kwoty **701 zł**

osoba w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528 zł**

rodzina, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie

Uprawnienia do pomocy materialnej zależne są od wysokości dochodu w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 (patrz: powody przyznania pomocy) lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej.

Wartość dochodu odpowiadająca dochodowi miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowego, która istotna jest przy ustalaniu uprawnień rolników i ich rodzin do świadczeń pomocy społecznej, wynosi **308 zł.**

Przy ustalaniu kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń pieniężnych pomocy społecznej brane są pod uwagę dochody osoby zainteresowanej i jej rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku do ośrodka pomocy społecznej, lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej

Osobie tymczasowo aresztowanej zawiesza się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

Tryb postępowania w sprawach pomocy społecznej

Tryb działania w sprawach pomocy społecznej określają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o pomocy społecznej.
Kompletna obowiązująca procedura składa się z następujących etapów:

Zgłoszenie potrzeby - pisemny wniosek złożony u pracownika socjalnego w Ośrodku Pomocy Społecznej właściwym dla miejsca zamieszkania.

Wywiad środowiskowy (rodzinny) przeprowadzony przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny zainteresowanej pomocą.

Udokumentowanie sytuacji rodzinnej, majątkowej, zdrowotnej, zawodowej i mieszkaniowej oraz powodów ubiegania się o pomoc.

Ustalenie przez pracownika socjalnego wspólnie z osobą zainteresowaną wstępnego planu działań i pomocy.

Podjęcie decyzji o zakresie, formie i terminie udzielenia pomocy.

Wydanie decyzji w formie pisemnej.

Po uprawomocnieniu się decyzji następuje realizacja pomocy w formie finansowej lub rzeczowej.

Formy pomocy

Zasiłek stały

Przysługuje osobie pełnoletniej:

• samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego w ustawie o pomocy społecznej

• pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego, jw.

Całkowita niezdolność do pracy oznacza zarówno całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak również posiadanie znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Wysokość zasiłku stałego stanowi:

• w przypadku osób samotnych - różnicę pomiędzy kwotą 477 zł tj. kryterium na osobę samotnie gospodarującą, a posiadanym dochodem

• w przypadku osób w rodzinie - różnicę pomiędzy dochodem 351 zł na osobę w rodzinie określonym w ustawie o pomocy społecznej, a faktycznie posiadanym dochodem na osobę w rodzinie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej zasiłek stały nie przysługuje.

Wysokość przyznanego zasiłku stałego nie może przekraczać kwoty 444 zł miesięcznie, a także nie może być niższa niż 30 zł.

ZASIŁEK CELOWY

Zasiłek ten można otrzymać na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, np. na pokrycie części kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opały, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów leczenia, kosztów pogrzebu, bądź też w przypadku straty, jaką poniosła osoba lub rodzina w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

ZASIŁEK OKRESOWY

Okres, na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy uzależniony jest od indywidualnej sytuacji osoby samotnie gospodarującej czy rodziny. Określa go ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Przysługuje osobom i rodzinom w szczególności ze względu na:

• długotrwałą chorobę, jeżeli choroba ta spowodowała wzrost kosztów utrzymania na skutek konieczności stosowania leków, a ich koszt stanowi znaczny uszczerbek w budżecie domowym, dojazdów do placówek zdrowia, zabiegów medyczno - rehabilitacyjnych

• niepełnosprawność, jeżeli powoduje wzrost kosztów utrzymania.

• bezrobocie,

• możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (np.: oczekiwanie na wypłatę renty)

Starając się o zasiłek z tego powodu powinno się przedstawić przede wszystkim:

• orzeczenie o stopniu niepełnosprawności/ niezdolności do pracy lub stosowne zaświadczenie lekarskie określające niepełnosprawność, a także dokumenty potwierdzające poniesione koszty leczenia.

Przyznawanie zasiłku okresowego z powodu bezrobocia zobowiązuje do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, które nie może ograniczyć się jedynie do zarejestrowania w urzędzie pracy.

Ubiegając się o świadczenie z pomocy społecznej z powodu bezrobocia powinno się podjąć każdą pracę nawet, jeśli nie jest ona zgodna z posiadanymi kwalifikacjami. Jedynym uzasadnionym powodem odmowy są istniejące przeciwwskazania zdrowotne.

Wysokość przyznanego zasiłku okresowego uzależniona jest od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny: wypłacany jest do wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym ustalonym dla osoby samotnie gospodarującej lub rodziny a faktycznie posiadanym dochodem. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny a dochodem tej osoby lub rodziny.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Mogą być przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi w ośrodku pomocy społecznej mogą być przyznane po wykorzystaniu usług z NFZ.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Starając się o usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze powinno się przedstawić przede wszystkim:

• zaświadczenie lekarskie określające ilość godzin i rodzaj usług, a także dokumenty potwierdzające stan zdrowia.

PRACA SOCJALNA

Świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna prowadzona jest:

• z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,

• ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód z wykorzystaniem właściwych tej działalności metod i technik, stosowanych z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia i może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.